

## UCHAMBUZI WA KINA WA WAEBRANIA SURA YA KWANZA

Kitabu cha Waebrania kinaanza kwa kusitiza ukuu wa Yesu Kristo juu ya malaika, wakionyesha kuwa Yeye siyo kiumbe tu bali ni Mwana wa Mungu aliye juu ya vyote. Katika uchambuzi huu wa kina wa **Waebrania 1**, tutaangazia vipengele vifuatavyo:

- Ujumbe mkuu wa sura ya kwanza – Ukuu wa Yesu dhidi ya malaika**
- Mifano ndani ya Biblia inayounga mkono hoja kuu za sura hii**
- Tafsiri za kihistoria za sura hii na maana ya ukuu wa Yesu**
- Tafsiri za kiteolojia kutoka mitazamo mbalimbali ya kiteolojia kuhusu ukuu wa Yesu dhidi ya malaika**
- Namna Wakristo wa kwanza walivyoelewa na kupokea ujumbe wa sura hii**
- Changamoto walizopata katika kuelewa ujumbe huu**
- Ujumbe huu katika maisha ya Wakristo wa leo na namna ya kuuweka katika vitendo**

---

### 1. UJUMBE MKUU WA WAEBRANIA 1 – UKUU WA YESU DHIDI YA MALAIKA

Waebrania 1 inaeleza wazi kwamba Mungu amezungumza na wanadamu kwa njia tofauti katika historia. Zamani alizungumza kupitia manabii, lakini sasa amezungumza kupitia Mwana wake, Yesu Kristo. Yesu ndiye aliyepewa mamlaka yote na ni mkuu zaidi ya malaika kwa sababu:

- Yeye ni **Mwana wa Mungu** (aya ya 2,5).
- Yeye ndiye **muumba wa ulimwengu** (aya ya 2).
- Yeye ni **mwangaza wa utukufu wa Mungu na mfano wa nafsi yake** (aya ya 3).
- Yeye **anakalia kititi cha enzi cha Mungu milele** (aya ya 8).

- Malaika ni watumishi wa Mungu, lakini Yesu ni **Mfalme wa milele** (aya ya 6-7).

Ujumbe huu ulilenga kuwahimiza waumini wa Kiyahudi waliokuwa na mashaka juu ya ukoo wa Yesu na kuwahakikishia kuwa Yeye ni mkuu zaidi ya viumbe vyote vya mbinguni.

---

## **2. MIFANO NDANI YA BIBLIA INAYOUUNGA MKONO UKUU WA YESU DHIDI YA MALAIKA**

Waandishi wa Agano Jipya wanatumia maandiko ya Agano la Kale kuthibitisha ukoo wa Yesu Kristo. Waebrania 1 inarejelea maandiko yafuatayo:

- **Zaburi 2:7** – “Wewe ni Mwanangu, mimi leo nimekuzaa.” Hili linathibitisha kuwa Yesu ana uhusiano wa kipekee na Mungu, tofauti na malaika ambao ni viumbe wa Mungu.
- **2 Samweli 7:14** – “Mimi nitakuwa Baba yake, naye atakuwa Mwanangu.” Hii inathibitisha ahadi ya Mungu kwa uzao wa Daudi kwamba Masiya atakuwa Mfalme wa milele.
- **Zaburi 45:6-7** – Inazungumzia enzi ya milele ya Masiya, ikionyesha kwamba Yesu anatawala kama Mfalme wa haki.
- **Zaburi 110:1** – “Bwana alimwambia Bwana wangu, Keti mkono wangu wa kuume.” Hii inaonyesha Yesu akiwa katika nafasi ya mamlaka kuu juu ya malaika na viumbe vyote.

Maandiko haya yanaonyesha kuwa Yesu ana nafasi ya kipekee na hana ulinganisho na malaika.

---

## **3. TAFSIRI ZA KIHISTORIA ZA WAEBRANIA 1 NA MAANA YA UKUU WA YESU**

Katika historia ya kanisa, tafsiri za Waebrania 1 zimeeleza ukoo wa Yesu kwa njia mbalimbali:

- **Kanisa la Kwanza (Karne ya 1-4)** – Wakristo wa kwanza walitumia sura hii kuthibitisha uungu wa Kristo dhidi ya mafundisho potofu ya Wagnostiki na Waario (Arians), waliodai kuwa Yesu alikuwa kiumbe wa kwanza aliyeumbwa na Mungu badala ya kuwa Mwana wa milele.
  - **Karne za Kati** – Mafundisho ya Thomas Aquinas na wanatheolojia wa Kikatoliki yalisisitiza kuwa Yesu ni Neno la Mungu na kwamba mamlaka yake yalihalalisha ukuhani na enzi ya kanisa.
  - **Mageuzi ya Kiprotestanti (Karne ya 16-17)** – Martin Luther na John Calvin walieleza kwamba sura hii inathibitisha kuwa Yesu ndiye mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu, akipinga mafundisho ya kipadri ya upatanishi wa watakatifu.
  - **Nyakati za Kisasa** – Wanatheolojia wa kisasa wanasisitiza kuwa Waebrania 1 ni jibu kwa ulimwengu wa kidini uliokuwa ukitaka kumpunguza Yesu hadi kiwango cha malaika, na bado hoja hii inafaa kwa changamoto za sasa.
- 

#### **4. TAFSIRI ZA KITEOLOJIA KUTOKA MITAZAMO MBALIMBALI**

##### **(a) Mtazamo wa Kikatoliki**

Kanisa Katoliki linaeleza kuwa Waebrania 1 inaonyesha kwamba Yesu ni Kuhani Mkuu wa milele na mpatanishi wa pekee kati ya Mungu na wanadamu.

##### **(b) Mtazamo wa Kiprotestanti**

Mafundisho ya Kiprotestanti yanasisitiza kuwa Yesu ni Bwana na Mwokozi, na hakuna mtu mwingine anayepaswa kuabudiwa au kuheshimiwa kama Yesu, wakiikataa ibada ya malaika au watakatifu.

##### **(c) Mtazamo wa Waadventista wa Sabato**

Waadventista wanasisitiza kuwa Yesu ndiye aliye juu ya viumbe vyote, lakini wanakazia pia huduma yake kama Kuhani Mkuu mbinguni baada ya kufufuka.

##### **(d) Mitazamo ya Kijumuiya (Pentekoste, Karismatiki)**

Haya madhehebu yanasisitiza kwamba Yesu ni Mfalme wa milele, na kwamba kwa sababu Yeye ni mkuu kuliko malaika, waumini wanaweza kutumia mamlaka yake kushinda nguvu za giza.

---

## **5. NAMNA WAKRISTO WA KWANZA WALIVYOPOKEA UJUMBE WA WAEBRANIA 1**

- Wakristo wa Kiyahudi walihitaji uthibitisho kuwa Yesu ni mkuu zaidi ya sheria ya Musa na malaika waliompa Musa sheria.
  - Baadhi yao walikuwa wakihangaika na mateso, hivyo walihitaji kuimariswa katika imani yao kwa Kristo.
- 

## **6. CHANGAMOTO WALIZOKUMBANA NAZO**

- Ilikuwa vigumu kwa baadhi ya Wakristo wa Kiyahudi kukubali kuwa Yesu ni mkuu zaidi ya malaika.
  - Wengine waliona ugumu kuelewa tofauti kati ya Yesu na malaika kwa sababu ya imani yao ya awali ya Kiyahudi.
  - Baadhi walihisi kwamba imani kwa Kristo inahatarisha maisha yao kutokana na mateso.
- 

## **7. UJUMBE WA WAEBRANIA 1 KWA WAKRISTO WA LEO NA NAMNA YA KUUWEKA KATIKA VITENDO**

- **Tunapaswa kumwabudu Yesu pekee**, siyo malaika, watakatifu, au vitu vingine.
- **Tunapaswa kumwamini Yesu kama Mwokozi mkuu** na kushikilia imani yetu kwake.
- **Tunapaswa kuishi maisha ya utakatifu** kwa sababu Yesu ni Mtawala wa haki.

- **Tunapaswa kushuhudia ukuu wa Yesu** kwa wengine, ili waelewe kuwa Yeye ndiye Njia, Kweli, na Uzima.
- 

## **HITIMISHO**

Waebrania 1 ni sura muhimu sana inayotufundisha kuhusu **uku wa Yesu Kristo juu ya viumbe vyote, ikiwa ni pamoja na malaika**. Kwa kuelewa mafundisho haya, tunaweza kuimarisha imani yetu na kuishi kwa uaminifu tukimtazama Yesu kama Mfalme wa milele.

**Je, kuna sehemu ungetaka tuichambue zaidi?**

Maswali yaliyopokelewa:

## **1. Je Manabii wa sasa ni mabaki ya manabii wa agano la kale/Zamani?**

### **Mitazamo ya Kiteolojia**

#### **1. Agano Jipy na Mwendelezo wa Unabii**

- Katika Agano Jipy, kuna ushahidi kwamba karama ya unabii inaendelea ndani ya kanisa kuitia Roho Mtakatifu (1 Wakorintho 12:10; Matendo 11:27-28).
  - Hata hivyo, manabii wa Agano Jipy wana nafasi tofauti na manabii wa Agano la Kale.
  - Manabii wa Agano la Kale walikuwa sauti ya Mungu kwa taifa lote, mara nyingi wakitoa maonyo ya moja kwa moja.
  - Manabii wa Agano Jipy wanajikita zaidi katika kujenga na kuimarisha kanisa (Waefeso 4:11-12).

#### **2. Yesu Kristo Kama Ufunuo Mkamilifu**

- Yesu Kristo ni kilele cha ufunuo wa Mungu, na hivyo hakuna tena haja ya manabii wa aina ya Agano la Kale kwa sababu ujumbe wao ulilenga kuonyesha ujio wa Masihi (Luka 24:25-27).
  - Katika nyakati hizi, neno la Mungu lililofunuliwa kuitia Yesu na maandiko linatosha kwa ajili ya mafundisho, marekebisho, na kuelekeza kanisa (2 Timotheo 3:16-17).

#### **3. Manabii wa Sasa**

- Katika nyakati za leo, wale wanaodai kuwa manabii wanapaswa kuzingatiwa kwa tahadhari. Unabii wao lazima upimwe dhidi ya maandiko matakatifu (1 Wakorintho 14:29; 1 Yohana 4:1).
  - Ikiwa unabii wao hauendani na Neno la Mungu lililofunuliwa katika Yesu Kristo, basi wanapaswa kutupiliwa mbali.
  - Hivyo, manabii wa sasa si mabaki ya wale wa zamani, bali ni wale waliopewa karama za kiroho kwa ajili ya kujenga kanisa kwa mujibu wa kazi ya Roho Mtakatifu.

## **2. Kwa nini leo hatuoni hukumu ya Haraka kwa manabii wanaojikinai?**

Katika Agano la Kale, hukumu juu ya manabii wa uongo mara nyingi ilikuwa ya haraka na wazi. Mfano ni Hanania (Yeremia 28:15-17), ambaye alikufa ndani ya mwaka mmoja baada ya kutoa unabii wa uongo. Hata hivyo, katika nyakati za sasa, mara nyingi hatuoni hukumu ya papo hapo kwa manabii wanaojikinai. Zifuatazo ni sababu kuu zinazoweza kueleza jambo hili:

### **1. Neema ya Mungu Inawapa Watu Nafasi ya Kutubu**

- Mungu ni mwenye neema na huruma, na hapendi mtu ye yote apotee bali wote watubu (2 Petro 3:9).
- Badala ya kuwaangamiza mara moja, Mungu huwapa muda wa kutambua makosa yao na kutubu.
- Mfano: Sauli wa Tarso (baadaye Paulo) alikuwa mpinga Kristo, lakini Mungu hakumwangamiza mara moja bali akamwita katika toba (Matendo 9:1-6).

### **2. Mungu Huwajaribu Watu kwa Kuwaacha Wadanganyike**

- Katika 2 Wathesalonike 2:10-12, Mungu anasema ataruhusu watu waamini uongo kwa sababu walikataa kuipenda kweli.
- Manabii wa uongo ni jaribio kwa waumini – wale wasiokuwa na imani thabiti huwapokea, lakini wa kweli wanajitenga nao.
- Mungu anawaruhusu waendelee kwa muda ili kupima miyo ya watu wake (Kumbukumbu la Torati 13:1-3).

### **3. Hukumu ya Mungu Huja kwa Wakati Wake**

- Ingawa hukumu si ya haraka, inakuja kwa wakati wa Mungu (Mhubiri 8:11-13).
- Mungu anaweza kuacha waendelee kwa muda, lakini mwisho wao ni uhakika:

- Zaburi 37:35-36: “Nimemwona mtu mwovu mwenye nguvu akienea kama mwerezi wa Lebanoni. Lakini alipita, tazama, hakuwapo; naam, nikamtafuta, naye hakuonekana.”
- Mathayo 7:21-23 – Wengi watahukumiwa Siku ya Hukumu, hata kama walifanya miujiza kwa jina la Yesu.

#### **4. Watu Wanakosa Kutambua Hukumu Zinafanyika**

- Mara nyingi watu hutarajia hukumu ionekane wazi (kifo cha ghafla, radi, n.k.), lakini hukumu inaweza kuwa katika njia nyingine:
  1. Fedheha na aibu – Huduma zao hufichuliwa na waumini wanawapuuza.
  2. Kupoteza ushawishi – Polepole huduma zao hufa na wanakuwa wapweke.
  3. Mateso ya ndani – Mungu anawaacha katika hali ya kuchanganyikiwa (Warumi 1:28).
  4. Hukumu ya milele – Ikiwa hawatatubu, mwisho wao utakuwa Jahannamu (2 Petro 2:1-3).

#### **5. Shetani Huwapotosha na Kuwapa Nguvu Zaidi Kwa Muda**

- 2 Wakorintho 11:13-15 inasema Shetani hujifanya malaika wa nuru na hutoa nguvu kwa watumishi wake.
- Manabii wa uongo huweza kufanikiwa kwa muda mfupi kwa sababu wanatumia nguvu za giza.
- Hata hivyo, mwisho wao ni uangamivu, kama vile Balaamu (Hesabu 31:8).

### **HITIMISHO**

Ingawa hukumu ya haraka haionekani kwa manabii wanaojikinai leo, hii haimaanishi kwamba Mungu hawahukumu. Mungu huwapa muda wa kutubu, hujaribu imani ya watu wake, na wakati mwingine hukumu yao huja katika njia zisizo dhahiri. Lakini mwisho wao ni uhakika, na kwa

wakati wa Mungu, wataanguka kama ilivyokuwa kwa manabii wa uongo wa zamani.

### **Wito kwa Waumini:**

1. Kupima kila nabii kwa Neno la Mungu (1 Yohana 4:1).
  2. Kujiepusha na manabii wa uongo (Mathayo 7:15).
  3. Kuendelea kuwa waaminifu kwa Mungu hata kama inaonekana manabii wa uongo wanafanikiwa kwa muda mfupi (Zaburi 37:7-9).
3. Kwanini madhehebu mengi Pentecoste Hawaamini Katika huduma ya Nabii na mtume? Ukitisema wewe ni Mtume au Nabii, Unapigwa mawe?

Madhehebu mengi ya Kipentekoste hayaamini katika huduma ya Mtume na Nabii kwa sababu ya mitazamo tofauti ya kitheolojia juu ya nafasi ya huduma hizo katika Kanisa la leo. Hii ni mada yenye utata mkubwa, na inahusisha tafsiri mbalimbali za Maandiko. Zifuatazo ni sababu kuu zinazofanya baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste kupinga au kutilia shaka huduma ya Mitume na Manabii wa leo:

---

### **1. Mtazamo wa Cessationism dhidi ya Continuationism**

Katika teolojia, kuna mitazamo miwili mikuu kuhusu karama za kiroho na huduma za kanisa:

- **Cessationism** (Mtazamo wa Kukoma kwa Karama) – Huu ni mtazamo unaoshikiliwa na baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste na makanisa mengine ya Kiprotestanti, ambao unaamini kuwa huduma za Mitume na Manabii zilikuwa za wakati wa kanisa la kwanza pekee na hazipo tena leo. Wanatumia mistari kama **Waefeso 2:20**, inayoeleza kuwa Kanisa lilijengwa juu ya msingi wa Mitume na Manabii, wakimaanisha kuwa huduma hizi zilikuwa za msingi wa kwanza wa Kanisa na si kwa vizazi vyote.

- **Continuationism** (Mtazamo wa Kuendelea kwa Karama) – Huu ni mtazamo unaoshikiliwa na baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste na Karismatiki, unaoamini kuwa huduma za Mitume na Manabii zinaendelea hadi leo.
- 

## 2. Uwepo wa Mitume wa Kwanza kama Waanzilishi wa Kanisa

Baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste wanaamini kuwa Mitume wa awali kama Petro, Paulo, na Yohana walikuwa na mamlaka ya pekee kwa kuwa walishuhudia moja kwa moja huduma ya Yesu na ufufuo wake (Matendo 1:21-22). Kwa mtazamo huu, hakuna mtu wa leo anayeweza kuitwa Mtume kwa kiwango sawa na wao.

---

## 3. Hofu ya Unabii wa Uongo na Udanganyifu

Katika makanisa mengi ya Kipentekoste, kumekuwa na tahadhari kubwa juu ya watu wanaojiita Mitume na Manabii lakini wanafundisha mafundisho potofu au kutumia cheo hicho kwa manufaa yao binafsi. Yesu mwenyewe alionya juu ya manabii wa uongo katika **Mathayo 7:15** na **Mathayo 24:24**. Kwa sababu hii, makanisa mengi yanakuwa na mashaka na yejote anayeitambulisha kama Mtume au Nabii.

---

## 4. Ufafanuzi wa Waefeso 4:11

Waefeso 4:11 inasema kuwa Yesu alitoa zawadi kwa kanisa: **Mitume, Manabii, Wainjilisti, Wachungaji, na Walimu**. Swali linaloibuka ni ikiwa huduma hizi zinapaswa kuendelea zote, au ikiwa zingine zilikuwa za muda mfupi.

- Wengine wanaamini kwamba Mitume na Manabii walikuwa wa msingi wa Kanisa, na huduma zilizobaki ndizo zinazotakiwa kuendelea.
- Wengine wanaamini kuwa huduma zote tano bado zinaendelea hadi leo, lakini ni lazima zipimwe kwa maandiko.

---

## **5. Tofauti katika Uelewa wa Huduma ya Mtume na Nabii Leo**

Baadhi ya makanisa ya Kipentekoste yanakubali uwepo wa Mitume na Manabii lakini kwa tafsiri tofauti:

- **Mitume** – Wanaelezwa kama viongozi wa kimisionari wanaoanzisha makanisa mapya au kuleta uamsho wa kiroho.
- **Manabii** – Wanachukuliwa kama watu waliobobea katika kufundisha na kueleza Neno la Mungu kwa maelezo ya kina.

Kwa mtazamo huu, Mtume na Nabii siyo majina ya vyeo vyaa juu, bali ni majukumu katika mwili wa Kristo.

---

## **6. Hofu ya Upinzani dhidi ya Mamlaka ya Kiroho ya Wazee wa Kanisa**

Katika baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste, kuna hofu kwamba kuruhusu watu kujitambulisha kama Mitume na Manabii kunaweza kuleta mgawanyiko katika kanisa. Wengine wanaweza kudai kuwa wana mamlaka zaidi kuliko wachungaji na wazee wa kanisa, jambo linaloweza kuleta migogoro ya uongozi.

---

## **7. Namna Ya Kukabiliana na Swali Hili Kwa Upendo wa Kikristo**

Kwa kuwa hii ni hoja yenye mitazamo tofauti, ni muhimu kuikabili kwa upendo na uelewa. Njia nzuri ya kushughulikia suala hili ni:

1. **Kupima Kila Kitu kwa Maandiko** – Tunapaswa kuangalia ni kwa namna gani huduma hizi zilifanyika katika Biblia na ikiwa kuna ushahidi kuwa ziliendelea kwa vizazi vyote.
2. **Kuangalia Matunda ya Kiroho** – Yesu alisema "**Mtawatambua kwa matunda yao**" (Mathayo 7:16). Ikiwa mtu anajiita Mtume au Nabii, je, maisha yake na huduma yake yanathibitisha hilo?

3. **Kuheshimu Tofauti za Theolojia** – Ingawa kuna mitazamo tofauti, ni muhimu kuwa na majadiliano yenyeheshima badala ya kuleta migogoro isiyo ya lazima.
- 

## HITIMISHO

Sababu kuu inayofanya baadhi ya madhehebu ya Kipentekoste kutoamini katika huduma ya Mtume na Nabii ni mitazamo tofauti ya kitheolojia, hofu ya manabii wa uongo, na tafsiri tofauti za Maandiko. Hata hivyo, ni muhimu kwa Wakristo kuchunguza Maandiko kwa uangalifu, kuomba uongozi wa Roho Mtakatifu, na kutambua huduma yoyote kwa matunda yake.

4. **Nina maana ya Pepo na Miali ya Moto katika Ebrania 1:7?**

**Nini maana ya maneno pepo na miali ya moto katika mstari huu?**  
**Maneno ya sili yaliyotafsiriwa pepo na miali ya moto yana maana gani? Wasikiaji wa kwanza walielewaje mstari huu?**

**Maana ya Maneno "Pepo" na "Miali ya Moto" katika Waebrania 1:7**

unanukuu **Zaburi 104:4:**

*"Afanyaye malaika wake kuwa pepo, na watumishi wake kuwa miali ya moto."*

**Katika muktadha wa Waebrania 1**, aya hii inalinganisha malaika na Yesu Kristo ili kuonyesha ukuu wa Kristo juu ya malaika. Kwa hiyo, ni muhimu kuelewa maana ya maneno haya ili kupata ujumbe kamili wa kifungu hiki.

---

### 1. Tafsiri ya Maneno ya Kiyunani na Kiebrania

Katika **Waebrania 1:7**, maneno "**pepo**" na "**miali ya moto**" yametafsiriwa kutoka kwa maneno haya ya asili:

- **Pepo** – Neno la Kiyunani "**πνεύματα**" (**pneumata**) linaweza kumaanisha **upepo, roho, au pumzi**. Katika Kiebrania, neno linalotumiwa ni **רוּחַ** (**ruachot**) ambalo pia linamaanisha **upepo au roho**.
- **Miali ya Moto** – Neno la Kiyunani "**φλόγα πυρός**" (**phloga pyros**) linamaanisha **mwali wa moto, miale inayowaka, au miali ya moto**.

Katika Kiebrania, neno linalotumika ni **לְהַבָּה** (lehabah), ambalo linamaanisha **mwali wa moto**.

Kwa hivyo, tafsiri sahihi ya kifungu hiki inaweza kuwa: "Afanyaye malaika wake kuwa roho kama upepo na watumishi wake kuwa miali ya moto."

---

## 2. Maana ya Kihistoria na Mtazamo wa Wasikilizaji wa Kwanza

Wakristo wa kwanza waliopokea barua ya Waebrania walikuwa na ufahamu mzuri wa Agano la Kale na wangeelewa aya hii kwa njia ifuatayo:

### (a) Malaika Kama Pepo (Roho za Upepo)

- Katika Biblia, malaika mara nyingi wanatajwa kama viumbe wa roho wasiokuwa na miili ya kimwili (**Zaburi 103:20, Waebrania 1:14**).
- Kutumia neno "**upepo**" kwa malaika kunasisitiza kuwa wao ni viumbe wa kiroho wenye kasi na wanatembea kulingana na agizo la Mungu, kama vile upepo unavyovuma kwa amri ya Mungu.

### (b) Watumishi Kama Miali ya Moto

- **Moto** mara nyingi hutumika katika Biblia kuashiria **uwepo wa Mungu, hukumu yake**, au **utukufu wake** (**Kutoka 3:2, Kumbukumbu la Torati 4:24, Isaya 6:6**).
- Malaika wanatajwa kama watumishi wa moto kwa sababu mara nyingi wanatumika katika kazi za hukumu au kazi za kimungu zinazoambatana na nguvu za mbinguni (**Mwanzo 3:24 – Makerubi wenyе upanga wa moto, 2 Wafalme 2:11 – Gari la moto la Eliya**).
- Hii inaonyesha kuwa malaika ni waharakati wa mpango wa Mungu, wanaweza kudhihirika kwa moto na kufanya kazi kwa nguvu ya Mungu.

Kwa hivyo, **wasikilizaji wa kwanza wa barua ya Waebrania** wangeelewa aya hii kuwa inasisitiza asili ya kiroho ya malaika na jinsi wanavyotii kwa haraka agizo la Mungu, wakifanywa kuwa kama upepo wa haraka au moto unaoteketeza kulingana na mapenzi ya Mungu.

---

## 3. Ujumbe wa Waebrania 1:7 katika Muktadha wa Sura Nzima

Sura ya kwanza ya Waebrania inalenga kuthibitisha **uku wa Yesu Kristo juu ya malaika.**

- Malaika, ingawa ni viumbi wa kiroho wa nguvu, bado ni **watumishi wa Mungu.**
  - Yesu Kristo, kwa upande mwingine, **si mtumishi tu, bali ni Mwana wa Mungu, Mfalme, na Muumbaji wa vyote** (**Waebrania 1:2-3, 1:8**).
  - Malaika ni kama upepo unaotumwa na Mungu, lakini Yesu **anatawala milele.**
  - Malaika ni watumishi wa moto, lakini Yesu **ni Mungu Mwenyewe.** Kwa hiyo, **Waebrania 1:7 inatumika kuthibitisha kuwa malaika, ingawa ni wa thamani, hawalingani na Yesu Kristo, ambaye ana mamlaka kuu zaidi yao.**
- 

#### **4. Ujumbe wa Aya Hii kwa Wakristo wa Leo**

Kwa Wakristo wa leo, Waebrania 1:7 inatufundisha mambo yafuatayo:

##### **(a) Yesu Kristo ni Mkuu Kuliko Malaika**

- Wakristo hawapaswi kuwaabudu malaika au kuwaona kuwa sawa na Yesu.
- Katika nyakati hizi, kuna mafundisho potofu yanayosisitiza malaika kupita kiasi, lakini Biblia inafundisha kuwa Yesu ndiye mkuu na ndiye anayestahili kuabudiwa.

##### **(b) Malaika ni Watumishi wa Mungu**

- Malaika wanapaswa kuonekana kama viumbi walioumbwa na Mungu kwa kazi fulani, lakini siyo viumbi wa kuabudiwa.
- Malaika hutumiwa na Mungu kutekeleza kazi zake duniani, lakini Yesu ndiye Bwana wa malaika.

##### **(c) Mungu Anaongoza kwa Nguvu na Roho Yake**

- Kama vile upepo na moto vinavyosimamia haraka na nguvu ya Mungu, vivyo hivyo tunapaswa kuwa watumishi wake kwa utii na bidii.
  - Tunapaswa kuwa kama "upepo" unaovuma kulingana na mapenzi ya Mungu na kama "miali ya moto" inayowaka kwa ajili ya utukufu wake.
-

## **Hitimisho**

Katika **Waebrania 1:7**, maneno "**pepo**" (**upepo/roho**) na "**miali ya moto**" yanaelezea **uwezo wa malaika** kama viumbe wa kiroho wanaotumwa na Mungu kwa kazi zake. Malaika ni watumishi wa Mungu, wenyе nguvu na haraka kama upepo, na wenyе moto wa kutekeleza kazi za Mungu. Hata hivyo, ujumbe mkuu wa aya hii ni kwamba **Yesu Kristo ni mkuu zaidi kuliko malaika**, kwa kuwa wao ni watumishi wake, lakini yeye ni **Mfalme milele milele**.

**Je, kuna sehemu ungependa tuchambue zaidi?**